

4.5.2018

HARAKASSA VIERAILEVILLE KOULULAISRYHMILLE

Hyvä opettaja,

Mukavaa, että olet päättänyt lähteä oppilaittesi kanssa omatoimiselle retkelle Harakkaan! Tässä tiedotteessa on tietoa Harakasta. Toivottavasti siitä on apua retken suunnittelussa.

Saapuminen saareen

Vene Harakan saareen lähtee Ullanlinnan laiturista Cafe Ursulan vierestä (Ison Puistotien eteläpää, Ehrenströmintie 3:n lähellä). **Laiturille on saavuttava viimeistään 5 minuuttia ennen lautan lähtöä, ja laiturin päässä oleva valkoinen viitta on nostettava ylös merkiksi venekuskille.** Edestakainen venemaksu on aikuisilta 5 e ja lapsilta (4–16v.) 2 e. Venematkan voi maksaa pankkikortilla tai antaa laskutustiedot (kaupungilla käytössä Kosti-tilauslomake). Käteisellä ei voi maksaa. Vene lähtee Särkän saaresta mantereelle > Harakkaan tasa- ja puolitunnein, ei kuitenkaan klo 12.30, jolloin on veneilijän ruokatauko.

Julkisilla kulkuneuvoilla pääsee Ullanlinnan laiturille parhaiten raitiovaunulla 2 ja 3 ja bussilla 17 (Kaivopuiston pysäkki). Kävelymatka pysäkiltä Kaivopuiston läpi laiturille kestää noin 10 minuuttia.

Luontotalo ja lainattavat välineet

Luontokeskus on avoinna toukokuun alusta syyskuun loppuun. Luontotalossa on pienimuotoinen saaristoluontoa esittelevä näyttely. Talo on kuitenkin pääasiassa luontokoululuokkien ja muiden opastettavien ryhmien käytössä sekä luontotalon henkilökunnan työskentelytilana.

Luontotalolla on lainattavissa eliötunnistuskortteja (kasvit, vesieliöt, perhoset, levät, linnut, jäkälät, maaperäeliöt, kimalaiset), jotka voi ottaa mukaan retkelle.

Omista kiikareista on iloa jo merimatkan aikana. Luontotalolla on muutamia kiikareita ja luppeja lainattavissa.

Saarelta löytyy

- **Akvaariotalo**, jossa murtovesiakvaarioissa on Suomenlahden eliöitä ja kaloja. Vitriineissä esitellään myös näköismalleina Suomenlahden kaloja.
- **Rantakatoksessa** on Harakan saaren historiasta kertova näyttely.
- **Kasemattikellari III**:ssä on Visa Hietalahden upeita vedenalaiskuvia.
- **Kasemattikellari I**:ssä on *Muinaiset meret* -näyttely
- **Pikkulasten luontotalossa Vellamossa** voi pukeutua vaikka vesiskorpioniksi tai ryömiä token pesään.
- **Bunkkerissa** on valokuvanäyttely 14.5. alkaen Puolustusvoimien entisen kemian laboratorion värikkästä historiasta Harakassa.
- Saarella on esillä myös pienimuotoisia uusiutuvan energian laitteita.
- Aurinkogrilli ja aurinkouuni käytettävissä luontotalon pihalla. Harakan esitteestä löytyy hyvin tietoa palveluista <https://www.hel.fi/static/ymk/esitteet/harakan-esittely.pdf>

Polut

Harakan saarta kiertää polku ja kallioalueilla polut on merkitty kallioon maalatuin valkoisin kolmioin tai reunustettu pikkukivillä. Harakasta löytyy myös kaksi **mobiililuontopolkua**: luontopolku ja geologiapolku. Niihin liittyy myös pieniä tehtäviä, jotka sopivat hyvin koululaisille. Polut löytyvät osoitteesta www.citynature.eu/helsinki

Linnut

Kevätkaudella linnut hallitsevat Harakan maisemaa ja erityisesti alkukevällä ne puolustavat hanakasti pesiään ja poikasiaan. Valkoposkihanhet ja kalalokit ovat saaren runsaimmat asukkaat ja saattavat pesiä lähellä kulkureittejä. Poluilla kulkiessa tulee olla tarkkaavainen, jotta välttyy hyökkäyksiltä ja ei tule talloneeksi lokin pesiä. Ryhmän tulee liikkua tiiviinä joukkona ja ryhmän vetäjän/opettajan tulee huolehtia, että tilanne pysyy hallinnassa. Tarvittaessa lisäohjeita saa luontotalolta, esim. tietoa ”turvallisista” reiteistä.

Lintujen pesintäaikaan 1.4. - 15.8. saaren eteläkärki on rauhoitettu ja suljettu ihmisiltä (saaren poikki kulkee köysi, joka rajaa lintujensuojelualan). Alueella liikkuminen on kielletty minkkien ja varisten aiheuttamien pesätuhojen minimoimiseksi. Suojelualan reunalla on lintupiilo, jossa on kuvia saarella pesivistä linnuista ja jossa voi tarkkailla suojelualan lintuja.

Taiteilijatalo ja lennätinrakennus

Vanha Puolustusvoimain Kemian koelaitos on nykyisin taiteilijatalona (saaren ainoa kivitalo). Siellä työskentelee eri alojen taiteilijoita, jotka järjestävät myös näyttelyitä Lennätinrakennuksessa. Taiteilijatalo on taiteilijoiden työskentelytilana, eikä siis ole yleisölle avoin. Ystävällisesti huomioikaa taiteilijoiden työrauha myös, kun liikutte taiteilijatalon pihapiirissä.

Ruokailu ja wc

Toivomme, että eväät olisivat mahdollisimman vähäjäätteiset. Vettä esim. mehun laimentamiseen saa laiturin läheisestä wc-rakennuksesta. Luontotalon pihalla on toinen wc-rakennus, jossa on kompostoiva wc. Eväitä voitte syödä luontotalon pihalla ja sateen sattuessa laiturin läheisessä rantakatoksessa tai Vellamon talon kuistilla. Eväspaikoilla ei ole tulentekomahdollisuutta. Roskastia löytyy laiturin tyveltä akvaariotalon läheltä.

Aurinkoisella säällä käytössänne on aurinkogrilli ja aurinkouuni, jotka sijaitsevat luontotalon edustalla. Henkilökunta neuvoo niiden käytössä.

Varusteet Varusteet tietysti sään mukaan: viileällä ilmalla lämpimät tuulenpitävät vaatteet, sateella sadevaatteet ja auringonpaisteella päähineet. Saaresta aukeaa avomeri, joten siellä tuulee aina enemmän kuin muualla kaupungissa.

SAARISTOLUONTO ON HERKKÄÄ

Saarella vieraillee useita ryhmiä samaan aikaan. Pyydämmekin, että omalta osaltanne huolehditte saaren suojelusta. Muistattehan

- liikkua vain merkittyä polkua pitkin (kallioilla valkoisin kolmioin tai pikkukivillä merkitty). Näin kasvit ja jäkälät säästyvät tallaukselta ja linnut saavat pesintärauhan.
- olla poimimatta kasveja
- olla liikkumatta luonnonsuojelualueilla

Lisätietoja ja vinkkejä:

Harakan palveluesite:

<https://www.hel.fi/static/ymk/esitteet/harakan-esittely.pdf>

Harakan www-sivut:

www.hel.fi/harakka

Merenranta kutsuu -rantaretkiopas. Tietoa ja tekemistä Suomenlahden rannoilla retkeileville. ([pdf](#)) (esite aukeamittain, [pdf](#))

Harakan Facebook: Harakanluontokeskus

<https://www.facebook.com/Harakanluontokeskus/>

Harakan instagram: harakanluontokeskus

<https://www.instagram.com/harakanluontokeskus>

Tervetuloa Harakkaan!

toivoo: Harakan luontotalon väki